

Selskaber med begrænset Ansvar, altsaa betale for Næringsadkomsten det 3=, 4= eller 5-dobbelte, efter som Bestyrelsesmedlemmernes Antal er. Bestyrelsen bestaar som Regel af 7 eller 9 Medlemmer, og dette Tal kan selvfølgelig indskrænkes, men det vil alligevel blive et stort Tryk paa Forbrugs- og Andelsforeningerne, som der ikke er Grund til at lægge paa dem. Hvorfor skulle Forbrugsforeningerne rammes af denne Stat? De have jo til Formaal at skaffe Medlemmerne saa billige Varer som muligt, og hvorfor skulle da disse Forbrugsforeninger absolut betale Skat til de Næringsdrivende? Jeg kan ikke se, at der er nogen som helst Mening deri, eller i, at Landboerne skulle betale Skat og løse Næringsbevis for at faa Lov til at gøre deres Produkter i Penge, navnlig i de Tider, i hvilke vi nu leve. Naar dertil kommer, at Købstæderne ifølge § 15 have Lov til at affatte Bedtægter, som bestemme, at Landboerne skulle betale Stabepenge, saa er det ogsaa at gøre Indgreb i Landboernes Rettigheder, idet de tidligere have været fritagne derfor. Købstæderne kunne ogsaa ifølge Lovforslaget bestemme i deres Bedtægter, at i. Eks. Slagtere fra Landet skulle betale Afgift til Kommunen for at have Lov til at sælge Kød i Byen. At dette er til Fordel for Slagterne i Byen, er indlysende, idet disse kunne blive, hvor de bo, og tage højere Priser for deres Varer end ellers, men det vil blive til Støde ikke alene for Forbrugerne i Byerne, men ogsaa for Landboerne, fordi det vil blive, om ikke helt, saa dog næsten umuligt for Landslagterne at konkurrere med Købstadslagterne, og fordi det vil blive Købstadslagterne, der komme ud paa Landet for at købe Kreaturer. De ville nok forstaa at trykke Priserne, da de ville blive nogenlunde ene om Budet. Det vil saaledes paa flere Maader blive til Tab for Landboerne.

Om § 22, der jo er bleven omtalt af flere ærede Talere, skal jeg fatte mig kort. Naar det er bestemt, at de skulle aflægge Jagtprøver for at drive Haandværk, saa er det udtalt, at det ikke vil komme til at skade Landboerne noget, da det ikke skal have tilbagevirkende Kraft, og de, der allerede drive et Haandværk, kunne gerne beholde det som hidtil. Men det vil, som det blev udtalt af det ærede Medlem for Odense Amts 3dje Valgkreds (Bernsen), ikke være heldigt eller ønskeligt for Landboerne, at de skulde jende deres Sønner ind til Byerne for at lære en Profession; der staar ganske vist ikke i Lovforslaget, at Lærlinge skulle i Lære inde i Byerne, men da Jagtprøverne skulle afholdes i Byerne, saa vil det alligevel i

Praksis blive saaledes, idet det neppe vil kunne lade sig gøre, at Lærlingene gaa i Lære paa Landet og saa rejse ind til Byen for at aflægge Prøven. Naar derfor Lærlingene skulle til Byen for at lære, saa vil det have til Følge, at Mestrene paa Landet ikke kunne faa Lærlinge og det vil igen have til Følge, at intet Haandværk kan bestaa paa Landet, og at Mestrene maa tage til Byen, og Følgen vil blive, at vi maa tage til Byen for at faa vort Arbejde udført, og det er vist meget tvivlsomt, om vi paa nogen Maade kunne være tjente dermed. I mange Tilfælde mener jeg, det vil være for dyrt, og i mange Tilfælde for vanskeligt, fordi vi have en stor Del Arbejde ved Reparationer og en stor Del Volskredstaber, som man ikke kan føre med til Byen, og som vi maaske daarligt kunne faa en Svend fra Byen ud paa Landet for at lave, fordi han ikke vil have med saa simpelt Arbejde at gøre. Det er blevet fremhævet, at Jagtprøverne være en Fordel for Næringsstanden og for Folk i Almindelighed, idet vi saa blive fri for de daarlige Varer, og Kommissionen skriver: „Naar man frygter for, at Varerne skulle blive dyrere, saa er denne Frygt ugrundet, idet der saa vil komme billige Varer, om ikke andet Sted fra, saa fra Udlandet. Men jeg tror ikke, vi behøve at gaa til Udlandet for at faa simple Varer eller Varer til en billig Pris. Vore store Mestre i Byerne skulle nok forstaa at levere saa simple Varer, som vi ønske os, og at rette Priserne derefter; men der er vist ingen, der vil tro, at den Bestemmelse vil sikte, at vi saa gode Varer. Det er saaledes, som det tidligere er fremhævet af forskellige Talere, at det er de største Mestre, som levere det største Juskert. Det er vel Haandværkerne paa Landet, som Kommissionen har sigtet for at være Juskere, men de ere ikke Juskere i Forhold til de store Mestre i Byerne; de Varer, som de levere, kunne vi være sikre paa, ere solide i alle Maader, men det er ogsaa vist, at de ere ikke slet saa fint aspudsede som dem, vi saa fra de store Mestre. Men hvad angaar Slitagen, saa ere Varerne fra Landet maaske nok saa gode som de fra Byerne, og vi vilde vist aldeles ikke være tjente med at faa dem ombyttede med den Lüksus, vi saa fra Byerne, og som der ikke er noget Hold i. Det vil ogsaa være noget besværligt for os, dersom vi skulle til Byen for at faa Grovsmedarbejde udført. Som Forholdene nu ere, forstaaer en Grovsmed paa Landet, som af Kommissionen vel nærmest regnes til Juskere, at lave os en Plov og en Harve, men en stor Del af Grovsmedene i Byerne have ikke Evne hverken til at lave os en Plov